

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11 м. Київ 01011, тел. (044) 254-56-73, факс (044) 254-43-93
E-mail: inform@dkrp.gov.ua, Web: <http://www.drs.gov.ua>, код ЄДРПОУ 39582357

від _____ № _____
на № _____ від _____

Рішення № _____ від " _____ " _____ 2018 р. про відмову в погодженні проекту регуляторного акта

Державна регуляторна служба України (далі - ДРС) відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі - Закон) розглянула проект наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження змін до Порядку заповнення документів на переказ у разі сплати (стягнення) податків, зборів, митних платежів, єдиного внеску, здійснення бюджетного відшкодування податку на додану вартість, повернення помилково або надміру зарахованих коштів» (далі - проект наказу), а також документи, що надані до нього листом Міністерства фінансів України від 09.08.2018 № 26020-60-10/201717 (zareєстровано в ДРС за № 12558/0/19-18 від 12.09.2018).

За результатами розгляду проекту наказу та аналізу регуляторного впливу на відповідність вимогам статей 4, 5, 8 і 9 Закону

встановлено:

проектом наказу пропонується затвердити зміни у додаток до Порядку заповнення документів на переказ у разі сплати (стягнення) податків, зборів, митних платежів, єдиного внеску, здійснення бюджетного відшкодування податку на додану вартість, повернення помилково або надміру зарахованих коштів, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 24.07.2015 № 666, у якому наведено перелік кодів видів сплати, які використовуються платниками податків та органами виконавчої влади при заповненні поля «Призначення платежу» платіжних документів.

Змінами запропоновано передбачити у відповідному переліку кодів видів сплати, повернення з бюджету сум податків, зборів та інших платежів за рішеннями суду, а також відображення відшкодованих сум податку на додану вартість на поточний рахунок платника та в рахунок сплати грошових зобов'язань або погашення податкового боргу з інших платежів за рішеннями суду, тощо.

Проте, Міністерством фінансів України під час підготовки зазначеного проекту наказу не дотримано вимог статей 4 та 8 Закону, беручи до уваги таке.

Державна регуляторна служба України
ВІХ №10176/0/20-18 від 17.10.2018

Засадами державної регуляторної політики, визначеними Законом, встановлюється необхідність доведення регуляторним органом доцільності прийняття та впровадження в дію кожного окремого регуляторного акта.

При цьому, враховуючи вимоги статті 21 Закону, ДРС приймає рішення про погодження або про відмову в погодженні проектів регуляторних актів з урахуванням як самого проекту акта, так і супровідних до нього документів, визначених цим Законом, обов'язковим серед яких є, насамперед, Аналіз регуляторного впливу цього проекту акта.

Згідно з вимогами статті 1 Закону, аналіз регуляторного впливу (далі - АРВ) – це документ, який містить обґрунтування необхідності державного регулювання шляхом прийняття регуляторного акта, аналіз впливу, який справлятиме регуляторний акт на ринкове середовище, забезпечення прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, а також обґрунтування відповідності проекту регуляторного акта принципам державної регуляторної політики.

АРВ до проекту регуляторного акта повинен містити обов'язкові положення, визначені статтею 8 Закону.

Однак, наданий розробником АРВ до проекту наказу містить формальний опис запропонованих ним змін, не є інформативним, та не відповідає вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151 (далі – Методика).

1. Так, у розділі I «Визначення проблеми» АРВ згідно з вимогами Методики розробник повинен чітко визначити проблему, яку пропонується розв'язати шляхом державного регулювання, визначити причини її виникнення, оцінити важливість зазначеної проблеми, зокрема навести дані у цифровому чи кількісному вимірі, що доводять факт існування проблеми і характеризують її масштаб, визначити основні групи, на які вона справляє вплив, а також обґрунтувати, чому проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів та діючих регуляторних актів.

Проте проблема, визначена розробником у цьому розділі АРВ, обґрунтовується виключно необхідністю ведення окремого обліку повернення з бюджету сум податків, зборів та інших платежів за рішеннями суду, а також відшкодування сум податку на додану вартість на поточний рахунок платника та в рахунок сплати грошових зобов'язань або погашення податкового боргу з інших платежів за рішеннями суду шляхом введення відповідних кодів видів сплати.

Зазначене не обґрунтовує доцільність ведення окремого обліку повернення з бюджету сум податків, зборів та інших платежів, а також не дозволяє встановити характер відповідних рішень суду, кількість таких рішень та важливість питань відповідно до яких вказані розробником рішення суду були прийняті.

Загалом, в АРВ при визначенні проблеми, яку передбачається розв'язати шляхом прийняття проекту наказу, розробником не наведено жодних даних у числовій формі, які б обґрунтовували наявність проблеми, її масштаб та важливість, а також не охарактеризовано та не оцінено сфери, на яких проблема має найбільший негативний вплив.

Вищевказане свідчить про невідповідність інформації, визначеної розділом I АРВ, вимогам статті 4 Закону, зокрема принципу доцільності – оскільки розробником не доведена наявність проблеми, що потребує державного втручання, та не обґрунтована необхідність державного регулювання господарських відносин з метою її вирішення.

2. У розділі II «Цілі державного регулювання» АРВ розробник повинен чітко визначити мету державного регулювання, що має бути безпосередньо пов'язана з розв'язанням проблеми.

Натомість, в цьому розділі розробником зазначено, що цілями видання регуляторного акта є забезпечення практичного застосування вимог Податкового кодексу України, удосконалення обліково-звітної складової в частині виконання рішень суду та правильне заповнення документів на переказ у разі сплати (стягнення) податків, зборів, митних платежів, єдиного внеску, здійснення бюджетного відшкодування податку на додану вартість, повернення помилково або надміру зарахованих коштів, шляхом введення відповідних кодів видів сплати.

Задекларовані розробником цілі державного регулювання є абстрактними та не вимірюваними, зокрема розробником не визначено індикаторів зменшення масштабів проблеми, що характеризувало б досягнення мети регулювання.

Отже, розробником порушено принцип адекватності, оскільки належним чином не обґрунтовано наскільки така форма державного регулювання відповідає вирішенню існуючої проблеми.

3. У розділі III «Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей» розробник повинен визначити всі можливі альтернативні способи вирішення існуючої проблеми та оцінити вигоди і витрати держави, населення та суб'єктів господарювання від застосування кожного з них.

Однак розробник обмежився виключно текстовим описом вигод і витрат держави, громадян та суб'єктів господарювання від застосування однієї альтернативи, а саме «Затвердити розроблений регуляторний акт», при цьому представлений розробником другий альтернативний варіант «Залишити без змін» - взагалі не проаналізовано.

У порушення вимог Методики розробником, без надання обґрунтування неможливості встановлення окремих даних, не визначено кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію запропонованого проектом наказу регулювання, а також не вказано питомої ваги визначеної групи у загальній кількості.

Також, в АРВ розробником не наведено жодних аналітичних даних та/або розрахунків витрат/економії ресурсів суб'єктів господарювання, яких вони зазнають/отримують як внаслідок впровадження проекту наказу, так і внаслідок

застосування альтернативних способів досягнення цілей, що підтверджували б економічну доцільність обраного способу, а також не доведено ефективність застосування запропонованого проектом наказу механізму державного регулювання при вирішенні проблеми, визначеної розробником у Розділі I АРВ.

Слід підкреслити, що факт відсутності належним чином проведеного економічного аналізу запропонованих альтернатив не дозволить у подальшому об'єктивно оцінити, наскільки обраний розробником спосіб державного втручання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

4. У розділі IV «Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей» розробником не доведено вибір оптимального альтернативного способу з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей, не проаналізовано причини відмови від застосування того чи іншого способу та аргументи на користь обраного, що є порушенням принципу ефективності – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів суб'єктів господарювання, громадян та держави.

5. У розділі V АРВ «Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми» розробником не описано механізм дії запропонованого регулювання з урахуванням основних бізнес-процесів, які потрібно буде забезпечити суб'єктам господарювання для реалізації його вимог. При цьому, розробником не враховано, що механізм реалізації регуляторного акта має бути безпосередньо пов'язаний із цілями та очікуваними результатами регуляторного акта, тобто яким чином будуть діяти норми проекту наказу та якою прогнозується ситуація після набрання регуляторним актом чинності.

6. Розділ VIII АРВ «Визначення показників результативності дії регуляторного акта» заповнено з порушенням вимог Методики. Так, обов'язкові показники результативності регуляторного акта розробником сформульовані некоректно, оскільки ці показники повинні бути не описовими, а кількісними та вимірними.

Поряд з цим, серед додаткових показників результативності слід передбачити не факт наявності в інформаційній системі органів ДФС даних про повернення з бюджету сум податків, зборів та інших платежів за рішеннями суду, а також про відшкодування сум податку на додану вартість на поточний рахунок платника та в рахунок сплати грошових зобов'язань або погашення податкового боргу з інших платежів за рішеннями суду, а більш доцільніше відобразити безпосередньо кількість та суми вказаних показників, отриманих з відповідної інформаційної системи.

Враховуючи вищевикладене, за результатами розгляду положень проекту наказу та аналізу його регуляторного впливу, встановлено, що проект розроблено без дотримання ключових принципів державної регуляторної політики доцільності, адекватності, ефективності, збалансованості, визначених статтею 4 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері

господарської діяльності», а також вимог статті 8 цього Закону в частині підготовки АРВ з урахуванням вимог Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004

№ 308 (із змінами).

Ураховуючи зазначене, керуючись частиною четвертою статті 21 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», Державна регуляторна служба України

вирішила:

відмовити в погодженні проекту наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження змін до Порядку заповнення документів на переказ у разі сплати (стягнення) податків, зборів, митних платежів, єдиного внеску, здійснення бюджетного відшкодування податку на додану вартість, повернення помилково або надміру зарахованих коштів».

**Голова Державної регуляторної
служби України**

Ксенія ЛЯПІНА